

عکس: فاطمه جاهدی / شهرآرا

کارزیر سایه آقا

۳

رکورددشکنی منطقه ثامن در جمع‌آوری پسماند

موسوی ارکورددشکنی در جمع‌آوری پسماند منطقه ثامن در دو روز پایانی ماه صفر، یکی از خبرهای داغ خدمات شهری بود. رئیس اداره خدمات شهری شهرداری منطقه ثامن باعلام این خبر گفت: شاهد ثبت رکورد جدیدی در حجم پسماندهای جمع‌آوری شده بودیم.

پارسال در دو روز آخر ماه صفر مجموع زباله‌ها ۲۴۱ تن بود. اما امسال این رقم به بیش از ۳۰۶ تن رسیده است: درحالی‌که تولید زباله منطقه مادر روزهای عادی حدود ۴۵۰ تن است.

رحمان اسعدي افزايش حضور زائران را يكى از عوامل تأثيرگذار در افزایش حجم زباله دانست و افزود: امسال موكب‌های اسکان و اطعام زائران، سامان‌دهی بهتری داشت و با وجود افزایش تعداد زائر، شاهد نظم و نظافت بیشتری بودیم.

شهر خبر

۲

کلاس‌های تابستانی رایگان «مکتب بافت»

اوقات فراغت کودکان و نوجوانان منطقه ثامن را پرپارتر کرد

شکوفایی در مکتب مهربانی

قصابی حسین پوراسحاق در کوچه حمام باع

جایی برای زنده کردن خاطرات اهالی است

گوش شنوای

گوشت فروش محله بالاخیابان

کلاس‌های تابستانی رایگان «مکتب بافت» اوقات فراغت کودکان و نوجوانان منطقه ثامن را پرپارتر کرد

شکوفایی در مکتب مهربانی

عیدگاه

غیرازفزند خودشان، بچه‌های همسایه راهم به کلاس می‌آوردند تا مسئله رفت‌وآمدنیز حل شود.

○ تمکز روی خلاقیت

کلاس اولیگامی که تمام می‌شود، بچه‌های راهی‌ای می‌شوند، زبان، شاهنامه‌خوانی، اوریگامی، کتاب خوانی، خلاقیت و داستان نویسی، کلاس‌هایی است که در این تابستان برگزار شده است. کروکی با اشاره به اینکه غیراز کلاس شاهنامه خوانی که در طول سال تحصیلی هم ادامه خواهد داشت، کلاس هاروپا پایان است. ادامه‌می‌دهد: در هر کلاس، حدود بیست تاسی کودک و نوجوان حضور داشتند که روی خلاقیت آن‌ها، تمکز تخصصی انجام شد. فضای خوب فرهنگی هنری ای که ایجاد شد، استعداد بسیاری از بچه‌هارا شکوفا کرد. کلاس‌های تنهای ایگان بود، بلکه پذیرایی و اهدای جوایز هم انجام می‌شد. جالب اینجاست معلم‌هایی که به صورت رایگان، سه ماه تابستان راهه مکتب بافت آمدند، هر یه خرد هدیه و جایزه‌ایز بر عهده گرفتند. رابط اجرایی خیریه آرکا با شاره به اینکه این گروه خیریه‌یک فضای دوست‌انه است، می‌گوید: گروهی از متخصصان رشته‌های مختلف، اعم از پیشکار و روان‌شناس و کارشناس زبان‌های خارجی، دورهم جمع شده‌ایم و هرجای شهرباز لازم باشد، حضور پیدا می‌کنیم. یگانه وطن چی که کارشناس ارشد برنامه ریزی شهری است و به همین واسطه با مکتب بافت اشتراحت می‌گوید: دوستان ماحصلی و پیش‌تیبان کلاس‌های آموزشی و هنری و فرهنگی هستند. هنگام امتحانات کلاس‌های رفع اشکال برگزاری می‌کنند و در تابستان، دوره‌های کمک آموزشی و هنری، وقتی متوجه شدیم در منطقه ثامن، مشکل نبود فرنگ سرا و حوددارد. آموزش در زمینه‌های مختلف را بر عهده گرفتیم.

مشکل وجود داشت: یکی اینکه به خاطر مسیر پر ترافیک خیابان وحدت، بسیاری از مردمی ها احضار نبودند به منطقه ثامن بیایند.

از طرفی رده سنی بچه‌ها از شش تا چهارده سال بود و با تفاوتیکی آن‌ها تعداد کلاس‌های زیاد و ظرفیت کم می‌شد. اطلاع رسانی نیز در منطقه ثامن کاردشواری است: زیرا تعداد زیادی از افراد با فضای مجازی آشنا نیستند.

تفکیک نکنیم و برنامه کلاس‌ها مناسب همه سنین باشد. برای مردمی هم با یک گروه خیریه که مردمیان دوره‌های هنری و فرهنگی و درسی را دارند، صحبت کردیم تامیری های متخصص را برای برگزاری کلاس‌های مکتب بافت بفرستند.

او با شاره به اینکه در این منطقه، هیچ مرکز فرهنگی آموزشی فعال نیست، می‌افزاید: اطلاع رسانی شماره به شماره برای حدود سیصد خانواده را شروع کردیم و اتفاق خوب این بود که مادرهای ما کمک کردند و شبکه اطلاع رسانی تشکیل دادند. حتی والدین،

نجمه‌موسی کاهانی ایچه‌هادو تادور نشسته‌اندو با گاذه‌های که در دست دارند، سعی می‌کنند تا زدن والز روی دست مردمی الگوبرداری کنند. قرار است این کاغذهای رنگی به حیوانات با غوش کاغذی تبدیل شوند که مهارت دست ورزی را در پچه‌های تقویت کنند. تعدادی از بچه‌ها و دیروز در کلاس زبان خارجی حضور داشتند، همین طور که مشغول درست کردن کار دستی هستند. شعرهایی را که به زبان انگلیسی یاد گرفته‌اند، مژده‌مندی کنند. دوره‌های تابستانه کودکان و نوجوانان منطقه ثامن به دلیل نبود هیچ مرکز فرهنگی هنری در این منطقه به درخواست والدین بچه‌های صورت رایگان در مکتب بافت برگزار شد و سه ماه تابستان امسال را برای بچه‌های منطقه ثامن پرپارتر کرد. همراهی خانواده‌ها مردمیان خیریه‌آرکا باعث شد کلاس‌های باستقبال خوبی را بفرستند.

○ برگزاری کلاس به درخواست خانواده‌ها

مریم شمسی، مادر علی و عادل، از همراهی مکتب بافت برای برگزاری کلاس‌ها قدردانی می‌کند و می‌گوید: با چند نظر فراموش مادرها آمدیم مکتب بافت و خواستیم برای بچه‌ها کلاس بزیان کنند. می‌دانستیم کارهای فرهنگی انجام می‌دهند. اما کلاس‌های منظم تابستانه می‌خواستیم تا بچه‌ها هم سرگرم شوندو هم مهارت یاد بگیرند.

معصومه صاحبی، مادر فاطمه، باناراحتی می‌گوید: می‌گویند باید بافت مسکونی اطراف حرم تقویت شود. اما واقعیتی هیچ امکاناتی به مانمی‌دهند. چطورانگیزه‌ای برای ماندن داشته باشیم؟ مسئول برگزاری کلاس‌های آموزشی مکتب بافت می‌گوید: برای برگزاری کلاس‌ها چند

قصابی حسین پوراسحاق در کوچه حمام باع، جایی برای زنده کردن خاطرات اهالی است

گوش شنوای گوشت فروش محله بالاخیابان

صفدوق
خطاطرات

○ سفارش گوشت برای نذری

پوراسحاق بالاخنده از روزگار گذشته یاد می‌کند: سال‌ها پیش، یکی از مشتری‌های ثابت من، روحانی نابینایی بود به نام حاج آقای سیح سازان، ایشان هر روز بیشتر پنجه‌های فولادی حرم روضه می‌خواند. در آن‌زمان مردم به رسمن قدردانی معمولاً مبلغی در حدود پانصدیا هزار تومان به او هدیه می‌دادند. حاج آقا این پول هارا جمع می‌کرد و هر وقت به صد هزار تومان می‌رسید که آن روزها مبلغ درخور توجهی بود. به قصابی من می‌آمد و گوشت سفارش می‌داد. ما هم گوشت هارا در بسته‌های دویست و پنجاه گرمی بسته بندی می‌کردیم تا میان نیازمندان پخش شود. چون اسکناس‌های شترپان صد تومانی و هزار تومانی بود، شمردن شان زمان می‌برد.

او مکثی می‌کند و ادامه می‌دهد: جالب اینجا بود که همیشه مبلغی بیشتر از صد هزار تومان می‌شد. هر بار که به حاج آقامی گفتم پول‌ها بیشتر است، با خنده جواب می‌داد. بقال محل هم همین را بیشتر است، با خنده جواب می‌داد. بسته هاست حساب‌دارم (که منظورش می‌گوید) و من تو صیه کرده است. این گوشت هم‌سرمیران حاج آقا هریار بعده پوراسحاق فهمید هم‌سرمیران حاج آقا هریار عمدی پول بیشتری در کیسه می‌گذاشتند تا اگر قیمت گوشت بیشتر شد. او کم نیاورد و بد هکار شد. یادآوری این خاطره، لبخند و حسرتی شیرین را روی چهره قصاب محله می‌نشاند؛ گویی هنوز عطران روزه‌ای ساده و مهربان در فضای مغازه جاری است.

همسایه‌ها همیشه مراقب هم بوده‌اند. حسین آقابالیخند تعریف می‌کند: دو سال پیش، به علت فشار زیاد آب، شیلنگ کولراز جایش درفت و آب از مغازه به کوچه سرازیر شد. همان لحظه چند نفر از هم‌سایه‌های این منطقه که فشرند و ماجرا گفتند، وقتی رسیدم، با دیدن حجم زیاد آب شوکه شدم. برای قطع جریان، به زیرزمین رفتم تا کنترور برق را پایین بزنم، اما آن‌گهان بر قم من را پرت کرد. او که به طرز معجزه آسایی از آن اتفاق نجات پیدا کرده است، می‌گوید: اگر هم‌سایه‌ها خبر ندادند، شاید نتیجه جور دیگری رقم می‌خورد. بالحنی که تعلق خاطری عمیق در آن و حوددارد، ادامه می‌دهد: این هم‌سایه‌ها واقعاً مثل خانواده‌اند. اینجا هیچ‌کس تنها نمی‌ماند. از گذشته همین طور بوده اند و هنوز هم انسانیت در میان آن‌ها وجود دارد.

اکرم رحمانی امغازه حسین پوراسحاق در کوچه حمام باع، جایی است برای خرید. دیدار و گفت و گو، پیغمدهای قدیمی، بعد از هر وعده نهاد، در مغازه کوچک او جمیع می‌شوند و خاطرات قدیمی را باید هم بازگویی کنند. پدر قصاب خوش روی خیابان شهید کاشانی ۸ کفash بود. اما او کنار دست اوستای قصاب محله ایستاد و دل در گرواین کار گذاشت و با عشق ادامه داد. حال اسال هاست مغازه کوچک او کنار مسجد فاطمیه هراتی‌های بیزد. پاتوقی برای پیرو جوان شده است: جایی که مشتری ها علاوه بر خرید، در هم می‌نشینند. از خاطرات شهر و دیارشان می‌گویند. سختی‌های زندگی را باشیم؟ در میان می‌گذارند و گاهی بایک شوکی و خنده، حال و هوای جمع راعوض می‌کنند.

○ پاتوقی برای قدیمی‌های محله

چند گلدان شاداب و نیمکتی ساده که یک زیلوی قرمزنگ پا خورد ره روی آن پهن شده، فضای مغازه را دل نشین تر کرده است. خیلی وقت‌ها پیش می‌آید که مشتری‌های گذری که معمولاً زائران هستند، بادیدن این فضای خودمانی، پیش از خرید، نیم ساعتی روی نیمکت بشینند و برخاسته هاست که هم‌سایه‌ها را از مشتریان ساده به دوستانی صمیمی بدل کرده و روابط محلی را محکم تر ساخته‌اند. خاطرات جالب پوراسحاق که حالا ۵۹ سال از سنن می‌گذرد، نشان می‌دهد که در این محله

پشت صحنه
پاکیزگی خیابان‌های منطقه ثامن
فیروزه‌پوشانی هستند که سه شیفت تلاش می‌کنند

کار زیر سایه آقا

آن طور که برادران سبزه‌کار می‌گویند، پیدا کردن کیف و وسائل مردم در بین زباله‌های گوشه خیابان زیاد اتفاق می‌افتد. آن هم وسائل رایانی که شاید هنگام پیدا شدن و سایلشان، فرسنگ‌ها از مشهد دور شده باشند. حسن آقا تعریف می‌کند: یک بار کیف مدارک زائری را پیدا کردم که اهل چهار محال و بختیاری بود. از روی مدارک، شماره تلفن شناس را برداشت و به او زنگ زدم. از پیدا کردن مدارک نامید شده و در مسیر برگشت نزدیکی‌های سمنان بود. دیدم مسیر زیادی را رفته است و نمی‌تواند برگردد. خودم رفتم اداره پست و مدارک را برایش ارسال کردم. سال بعد که به مشهد آمد، بامن تماس گرفت و کلی تشکر کرد.

حسن آقا در ادامه صحبت‌های برادرش می‌گوید: مردم موبایلشان را زیاد جامی گذارند. منتظر می‌مانیم به خطشان زنگ پزنند تا به دستشان برسانیم. اما پیدا شدن طلا و پول کمتری پیش می‌آید. یک بار کیفی با چند صد لار و درهم پیدا کردم و تحويل اداره ناحیه دادم. شش سال قبل هم یک انگشت‌تر طلا پیدا کردم که قدیمی و قیمتی بود و تحويل اداره ناحیه دادم. خانمی که صاحب انگشت بود، باشندین خبر پیدا شدن انگشت‌تر اشک شوق می‌ریخت. یک هفته هر روز می‌آمد و تشكیر می‌کرد و برايم دعایم کرد که یادگار مادرش را به او برگرداند.

عرض ارادت هنگام کار
حسن و حسین سبزه‌کار و براذری هستند که سال هاست در منطقه ثامن خدمت می‌کنند. حسین آقا هفده سال از عمرش را جاروبه دست گرفته و مسیر

زائران را فرت و روبرو کرده است. خود را خادم امام رضا^(ع) می‌داند و می‌گوید:

او بیشتر از یک سال است در قسمت ورودی صحن غیر کار می‌کند و یکی از دلخوشی‌هایش چای خوردن در چای خانه این صحن است. درباره تقسیم بندی و ظایف می‌گوید: درست است که کار در هر قسمت که باشد باید انجام شود، ولی بعضی مسیرهای بهتر است، چون نزدیک امام رضا^(ع) هستیم.

بعضی قسمت‌ها هم سخت تراست؛ مثل بازارچه حاج آقا جان.

چون هم زائر زیادی از آنجا عبور می‌کند و هم کسبه زیادی دارد.

حسن آقا چهار سال پیش از برادرش به منطقه ثامن آمده است. هر

روز صبح پیش از شروع کار روبروی گنبدی کند، سلامی می‌دهد

واز امام مهریانی‌ها برای روزی حلالش تشكیر می‌کند و بعد

دست به جارو می‌برد. او می‌گوید: مسیرهای نزدیک به

حرب و اطراف آن را بیشتر دوست دارم و همیشه از

امام رضا^(ع) خواسته ام محل خدمتم طوری باشد

که هنگام کار چشم به گنبدی بینند. تا الان هم

بیشتر در راحشی طبرسی بوده‌ام و فلکه آب و

الان هم خیابان شیرازی.

نجمه موسوی کاهانی‌با به روزهای آخر شهریور که نزدیک می‌شویم، شلوغی شهر را بیشتر حس می‌کنیم، اما با این حجم مسافر در خیابان‌های متنه به حرم و حتی کوچه‌های منطقه ثامن، اثری از زباله نیست. این خیابان‌های تیز حاصل تلاش شبانه روزی ۴۷۰ نفر از نیروهای خدمات شهری و ۷۰ نفر نیروی انتظامی شهری (سد معبر) در سه شیفت پیاپی است تا زائران حرم رضوی خاطره‌ای خوش از سفر خود داشته باشند. برای گفتن خداقوت، با چند نفر از پاکیان‌های منطقه هم صحبت و چند قدمی با آن‌ها هم مسیر نشیدیم.

مارادرک کنید

همراه پاکیان هاتاره با غرضون می‌رومیم. در مسیر، زائران خداقوت می‌گویندو بالخند همراهی شان می‌کنند. غلامعلی نوروزی پاسخ لبخند را بالخند می‌دهد و می‌گوید: خیلی از مردم از کنار ما که دردم شوند. التماس دعایم گویند. همین حرف خستگی را زتمن می‌گیرد.

این پاکیان جوان سری تکان می‌دهد و با گله می‌گوید: بیشتر افرادی که نظافت را رعایت نمی‌کنند، کسبه و مغازه دارها هستند. می‌بینند که کوچه را جارو زده‌ایم و گواری راهم می‌بینند. ولی زباله‌شان را پرست می‌کنند بیرون مغازه و وقتی هم که تذکر می‌دهیم، می‌گویند و خلیفه‌تان است که جمع کنید.

نوروزی با همه سختی‌های کار در منطقه ثامن می‌گوید: از چهارده سال پیش که از تایباد به مشهد آمدم، در منطقه ثامن بوده‌ام و این قدر عاشق شاکر در کنار امام رضا^(ع) هستم که نمی‌توانم جای دیگری کار کنم.

ابراهیم فتح‌آبادی یکی از جوان‌هایی است که پس از ایازده سال کار در منطقه ثامن، از حرم زیاد کارگله دارد و می‌گوید: ایام زیارتی که می‌شود، حجم کار سراسم آور است. ماهم درک می‌کنیم که باید خیابان‌های برای زائران تمیز باشند و بقیه کار می‌کنیم، اما موقع داریم بعد از روزهای شلوغی، مسئولان هم مارادرک کنند.

می‌آییم به حضرت سلام می‌دهیم، همین که زائری در حال عبور شانه‌مان را می‌بود و خداقوت می‌گوید. همین که بین روز و هنگام کار روبره حضرت می‌کنیم و عرض ارادتی و راز و نیازی بیشتر چه چیزی از خدامی خواهیم؟ و قبی می‌خواهیم عکس دسته جمعی بگیریم، پاکیانی که مسئول نظافت ره باغ رضوان است. می‌آید کنار همکارانش می‌بیستند تادر عکس باشد. گاری و جارویش راهم می‌آورد و خودش را یعنی طور معرفی می‌کند: عباس آقابهلوی، سه سال است در ره باغ رضوان هستم، به جز جارو زدن، سندلی هاوسطل هاراهم نظافت می‌کنم. خسته هم نمی‌شوم. چون برای زائران امام رضا جانم کار می‌کنم.

ساخت اماپیربرکت
در میان پاکیان‌های جوان، مجید صفائی که یازده سال قبل از منطقه ۹ به اطراف حرم آمد و کار در مناطق دیگر راهم تجربه کرده است، با وجود سنگینی کار می‌گوید: در منطقه ثامن کار ساخت تر اما بهتر است. چون کنار حرم هستیم و مزد کارمان را امام رضا^(ع) می‌گیریم.
در میان پاکیان‌های جوان، مسیر را گم کرده است. آدرس می‌دهد و می‌گوید: برکت پول حمّت کشی، آن هم برای زوار را به روشنی می‌بینیم.
حسین سبزه‌کار با خنده‌ای آرام می‌گوید: همین که صبح به صبح

محلات منطقه ۱۰

ناظارت بر ساخت و سازها، اولویت در خواست مردم

تعداد پیام‌های مردمی

۱۳۷

درخواست‌های مربوط به حوزه خدمات شهری

یکی از شهروندان در تماسی به بی‌توجهی هتل آپارتمان داران کوچه طبرسی ۲۷ به مسئله نظافت اشاره کرد و از شهروندان منطقه خواست به کسبه‌ای که بهداشت را رعایت نمی‌کنند، اخطار بدهد.

موسوی اشهردار منطقه ثامن آخرین ماه تابستان در مرکز ارتباطات مردمی ۱۳۷، به هفت تماس شهروندان منطقه پاسخ داد. حسین عبدالزاده با حوصله به تماس هادریاره ساخت و ساز غیرهمجاع و قملک، مرمت آسفالت و پیاده‌رو و حوزه خدمات شهری پاسخ داد.

شهرآرام محله‌پیگیری می‌کند

ما در شهرآرام محله منطقه ثامن، موضوع دیوارهای خط‌نراک و ریزشی را پیگیری خواهیم کرد.

درخواست‌های مربوط به حوزه فنی و عمران

شهرروندان منطقه ثامن در دو تماس درخواست مرمت آسفالت کوچه شهید قائمی ۸ در خیابان شهید کاشانی ۸ و مرمت و اصلاح شیب پیاده‌رو چهارراه شهدا ن بش خیابان آیت‌الله بهجهت یک راداشتند.

درخواست‌های مربوط به حوزه شهرسازی

دوموردا چهار تماس برقرار شده در این حوزه، مربوط به ساخت و ساز غیرمجاز و خط‌نراک در خیابان‌های طبرسی ۲۵ و شهید کاشانی ۷ بود و شهروندان منطقه دستور رسیدگی فوری داد. مورد خط‌نراک دیگری که گزارش شد، احتمال ریزش دیوار ملک مخربه در بولوار شهید حسنی کارگردانی شهروند نیز درخواست تملک خانه قدیمی اش در رضوان ۸ را داشت.

تابلوی «اذن ورود» یادآوری دلنشیینی است که پیش روی زائران قرار دارد

آقا اجازه؟

سمیرا شاهین ادرورودی‌های مختلف حرم امام رضا^(ع)، معمولاً زائران پیش از آنکه پابه صحن‌های گذارند، زمزمه‌ای از سلام و اذن ورود با خود دارند. در آستانه هر روز داری، تابلوی «اذن ورود» یادآوری دلنشیینی است که پیش روی زائران قرار گرفته است. متنی روان و آشنا دل‌هارا متنوچه صاحب این خانه می‌کند؛ لحظه‌ای مکث، دستی بررسینه، نگاهی به آسمان. مقابله این تابلوهای هرزیار کننده‌ای جایی است برای اجازه حضور.

میان ازدحام حضور زائران در روزهای پایانی شهریور، جمعی از نوجوانان سیستانی با نگاه‌های مشتاق از ورودی باب الجواد^(ع) قدم در راه زیارت می‌گذارند. همگی مقابل تابلوی اذن ورود ایستاده‌اند، دست هارا رو به آسمان گرفته‌اند و بعد از قرائت دعا، صلوات خاصه رامی خوانند. حضور دسته جمعی آن‌ها وقتی از امام اذن می‌گیرند، حس معنوی توأم با منیت را تداعی می‌کند. رسول مرادی، مربی قرآن آن‌ها از شهرستان ذلگان سیستان و بلوچستان، می‌گوید: «ظیفه ماست که نوجوانان را با این آداب آشنا کیم». از امام رضا^(ع) می‌خواهیم حاجات این عزیزان را شود و در کمال سلامت نزد خانواده‌هایشان بازگردند.

روبه روی درهای حرم، تابلوی «اذن ورود» پاها را متوقف می‌کند. خیلی هایانند و جیهه جلالی از نجف آباد اصفهان، عادت دارند ابتدای دعا را بخوانند و بارضایت بیشتر وارد حرم شوند. او می‌گوید: هر کاری آدابی دارد و خواندن این دعاها م از آداب و رود به حرم است. وقتی دعا به «یسمَعُونَ كَلَامِيَ وَيَزْدُونَ سلامی» می‌رسد، احساس می‌کنم ارتباطی بین من و امام برقرار می‌شود. همان لحظه که نام ها و مقامات امام در کلمات جاری می‌شود، دلم قوت می‌گیرد و قدم هایم را سبک تر به سوی صحن برمی‌دارم.

لحظه حضور خانوادگی زائران و شوقي اولين زيارت پايان تابلوهای اذن ورود دیدني است. مهدى طهماسبی از آذربایجان غربی همراه فرزندانش زینب، علی، امير حسین، امير علی و امير احمد در اولين حضور دست بر سينه ادب می‌گذارند و شادمانه و بلند می‌گويند «سلام آقا». سلام اين زائران توجه همه را جلب می‌کند. طهماسبی می‌گويد: هرجاکه بخواهی وارد شوی، باید اجازه بگیری. در خانه امام هم همین است؛ اذن ورود، اجازه‌ای است که اول حال خودمان را خوب می‌کند.

